

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

Aprobat

Consiliul de administrație

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

„25” septembrie 2020

Coordonat

Ministerul Educației și Cercetării al

Republicii Moldova

„ ”

PROGRAM DE PERFECTIONARE

Domeniu de formare profesională: 0111 Științe ale educației

Specialitatea: 0114.8 Limba și literatura română

Denumirea Programului: Formarea continuă a cadrelor didactice

Nivelul CNC: 6

Numărul total de ore/ credite de studii: 600 ore / 20 credite de studii

Baza admiterii: diploma de studii de nivel 6 ISCED sau un alt act echivalent

Limba de instruire: română

Forma de organizare: cu frecvență

Chișinău, 2023

1. Descrierea Programului

Programul de perfecționare a cadrelor didactice este menit să asigure:

- aprofundarea, extinderea cunoștințelor și capacităților acumulate în domeniul Psihopedagogiei, Didacticii limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC;
- formarea competențelor de aplicare a cunoștințelor în practică, de determinare a priorităților, de rezolvare în diferite contexte și circumstanțe a problemelor specifice domeniului psihopedagogiei, Didacticii limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC;
- dezvoltarea capacităților de a realiza practic activitatea investigativă, de a valorifica rezultatele cercetării științifice și de a obține cunoștințe noi în baza realizării activității interdisciplinare în domeniul Psihopedagogiei, Didacticii limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC;
- dezvoltarea abilităților de lucru în colectiv, în echipe, formarea deprinderilor de studiu de sine stătător și de autoevaluare a rezultatelor obținute, de utilizare a experienței într-un mediu de muncă interactivă, a capacităților de a lua decizii optime (realizabile) și de a răspunde problematicii sociale, științifice și etice în procesul de activitate științifică și practică.

Scopul acestui program de perfecționare a cadrelor didactice vizează formarea unor profesioniști specializați în Psihopedagogie, Didactica limbii și literaturii române, Branding profesional și TIC.

Obiectivul fundamental al programului este acela de a oferi o bază teoretică și practică aprofundată, care să permită beneficiarilor să-și formeze și exerseze setul de competențe necesare domeniului psihopedagogic, inclusiv de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române ca disciplină cheie în planul de învățământ. În acest set sunt cuprinse:

- competențe de analiză a exigențelor curriculare și a politicilor educaționale actuale;
- competențe de comunicare orală și scrisă în limba română;
- competențe de lectură și de interpretare a textelor;
- competențe de reprezentare culturală și de sensibilitate literar-artistică;
- competențe de management al lucrului în echipă, al clasei de elevi/grupului de adulți;
- competențe de comunicare interpersonală și publică;
- competențe de proiectare didactică de scurtă și de lungă durată;
- competențe de autoformare, autodezvoltare și autoevaluare profesională;
- competențe metodologice și tehnologice, inclusiv în domeniul TIC;
- competențe de evaluare a randamentului didactic și a competențelor elevilor/adulților etc.

Competențele nominalizate mai sus, conform curricula modulare, se formează în baza activităților de formare de scurtă durată, care se desfășoară în cadrul Centrului sau în instituțiile de învățământ sub formă de traininguri, seminare, ateliere, cu accent pe formarea în grupuri mici și pe studiul individual.

Evaluarea finală se va realiza în baza seminarului de follow-up, la care cursantul va prezenta aplicarea celor învățate la curs, în baza algoritmului oferit de formator în tema de acasă.

Programul de perfecționare se realizează prin activități în care formabilii participă nemijlocit, în grupuri de câte 12-20 de persoane. Grupele se constituie în baza solicitărilor din partea instituțiilor de învățământ sau individuale și a oportunităților oferite de proiectele implementate de Centru. Pot aplica la acest curs de formare cadre didactice și manageriale cu funcții de conducere.

Grupul țintă: Cadre didactice, inclusiv profesori de limba și literatura română de la etapa preuniversitară.

2. Finalitățile de studii

2.1. Specialistul cu studii educaționale al programului Didactica limbii și literaturii române va cunoaște:

- concepțiile teoretice și aplicative ale psihopedagogiei generale și ale Didacticii limbii și literaturii române;
- direcțiile principale de desfășurare a procesului educațional din domeniul preuniversitar la didactica LLR;
- strategii eficiente de predare-învățare-evaluare a LLR și ale disciplinelor opționale aferente;
- direcții de promovare a educației centrate pe competențe și pe nevoile celui ce învață, a accesului, calității și relevanței învățământului.

2.2. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Didactica limbii și literaturii române va fi capabil:

- să înțeleagă procesele și fenomenele ce au loc în domeniul pedagogic circumscris de didactica limbii și literaturii române;
- să cunoască bazele psihopedagogiei și ale Didacticii limbii și literaturii române;
- să aplice tehnologii moderne de predare-învățare-evaluare față în față și la distanță;
- să estimeze esența și importanța socială a profesiei de cadru didactic;
- să stabilească obiectivele, importanța și evaluarea personalității din perspectiva teoriilor psihologice actuale și a contextului post-modern;
- să aplice metode interactive de dezvoltare a gândirii critice la orele de limbă și literatură română;
- să aplice tehnici și strategii de depășire a insuccesului și abandonului școlar;
- să elaboreze proiecte didactice de scurtă și de lungă durată, inclusiv a unităților de învățare.

2.3. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Didactica limbii și literaturii române va fi capabil:

- să înțeleagă direcțiile principale de dezvoltare a psihopedagogiei și ale Didacticii limbii și literaturii române;
- să înțeleagă și să analizeze tendințele actuale ale abordărilor teoretice și practice în domeniul psihopedagogiei și al Didacticii limbii și literaturii române;
- să înțeleagă concepțiile psihopedagogice/educaționale;
- să înțeleagă principalele direcții de perspectivă a modernizării educației, inclusiv ale instruirii la distanță;
- să posede metodele principale de cercetare pedagogică;
- să acumuleze cunoștințe noi, folosind tehnologii moderne informaționale;
- să organizeze munca individuală pe baza științifică, să utilizeze metodele computerizate de cercetare pedagogică;
- să colecteze, să prelucreze, să analizeze și să interpreteze rezultatele materialului experimental acumulat, să formuleze concluzii în baza analizei lui și să propună recomandări, inclusiv în lucrările pentru grad.
- să cunoască terminologia specifică disciplinei Branding profesional;
- să integreze cunoștințele de cultură generală și cele din didactica generală, demonstrând o viziune de ansamblu asupra procesului de autoformare, autodezvoltare și autoevaluare a competențelor profesionale;

- să realizeze antrenamente, activități de autoformare și activități de reflecție, prin modificarea comportamentului, în conformitate cu cerințele solicitate din partea unui cadru didactic tolerant, modern și inspirat;
- să aplice strategiile adecvate de dezvoltare personală și profesională;
- să regândească strategiile/tehnologiile/metodele/tehnicele de predare – învățare – evaluare în conformitate cu cerințele actuale, ce vizează demonstrarea competențelor profesionale;
- să opereze cu resursele bibliografice și electronice ale domeniului;
- să-și formeze deprinderi de analiză critică a literaturii didactice de bază și auxiliare;
- să aplice cunoștințele didactice în organizarea, proiectarea și realizarea demersului educațional;
- să poată proiecta și realiza diferite activități educaționale, curriculare și extracurriculare, în conformitate cu rigorile tehnologiilor educaționale, în raport cu practicile de obținere a succesului profesional;
- să coordoneze componentele demersului didactic pentru rezolvarea problemelor creative;
- să estimeze starea de lucruri în comunitatea de instruire și să aplice strategiile adecvate pentru atingerea obiectivelor/redresarea situației;
- să analizeze eficiența personală, să observe și să monitorizeze progresul individual;
- să aplice diverse modele comportamentale, în raport cu educația pentru o societate deschisă, prin descătușarea personalității antrenate în activitatea didactică, prin promovarea toleranței față de capacitățile, abilitățile și motivația diferită a elevilor.

3. Relevanța programului pentru piața forței de muncă

Relevanța programului se manifestă inclusiv prin actualitatea și utilitatea conținuturilor pentru perfecționarea competențelor cadrelor didactice. În același sens, conținuturile devin relevante și prin forma predominantă de organizare – trainingul, care oferă oportunitatea de formare a abilităților practice în contexte inedite de învățare, axată pe soluționarea de probleme. Fiecare program de formare demarează cu un chestionar/o probă interactivă de evaluare inițială a necesităților și așteptărilor cursanților de la programul dat.

De asemenea, unele traininguri sunt/vor fi suplimentate de alte forme interactive de perfecționare: atelierul sau seminarul. Atelierele de discuție, de lectură și de scriere au un caracter inovator în demersul curricular actual, fiind prevăzute în curriculumul de LLR din învățământul general. Prin urmare, cadrele didactice au nevoie să fie ele însele integrate în asemenea demersuri didactice, pentru a exersa și a le evalua randamentul în formarea competențelor de comunicare, de lectură și de scriere. Seminarele cu elemente de training se folosesc în funcție de nivelul de pregătire atestat la evaluarea inițială, mai ales în cazul în care anumite elemente de teorie literară sau lingvistică nu sunt suficient de bine însușite la facultate sau unele inovații nu au fost suficient înțelese.

În cadrul trainingurilor, conținuturile se prezintă în mod rezumativ, esențializat, cu evidențierea unor probleme frecvente, apărute în n contexte educaționale, stimulând participarea formabililor în activități interactive, pentru a asigura o învățare deplină, succesul pentru toți participanții la proces. Pe parcursul instruirii, fiecare formabil abordează în mod critic achizițiile, raportându-ne la contextul în care profesează, având posibilitatea de a fi participant activ în procesul de învățare experiențială prin intermediul unui dialog profesional dirijat, implicându-se sistematic în secvențele de debrifare ale fiecărei sesiuni din agendă. Fiecare formabil are posibilitatea de a-și prezenta propria viziune și experiență profesională la temă, de a oferi feedback constructiv colegilor și de a primi feedback de la colegi.

Programul mai este relevant și prin faptul că participanții la instruire au posibilitatea de a aplica unele sarcini de lucru în condițiile activității didactice din școală, ca rezultat al realizării temei de acasă și al diseminării noilor achiziții la nivel de Comisie metodică, instituție, dar și în cadrul unor activități metodice raionale sau municipale, zonale/republicane.

4. Oportunități de angajare în câmpul muncii

Specialist în:

- Instituții de stat, inclusiv școli preuniversitare;
- Organizații din mediul privat, în cadrul educațional;
- Firme care oferă servicii de consultanță în educație;
- Practicieni independenți, în cabinete individuale sau colective;
- Alte posturi în domeniul educațional.

Există posibilități de perfecționare a cadrelor didactice în baza contractelor de colaborare cu diferiți parteneri și donatori din cadrul proiectelor cu sprijin internațional, dar și cu Direcțiile de Educație, Tineret și Sport. Beneficiarii au posibilitatea să efectueze stagiile de practică în instituția din care fac parte.

5. Condiții de realizare a Programului:

5.1. Mijloace de formare

Toate activitățile de predare-învățare se organizează și se desfășoară în sălile de instruire ale CEPD (Proxima, Prodigiosa, Propitia, Prospera) și în sala de instruire de la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare. Toate sălile dispun de mobilier și echipament pentru buna desfășurare unor activități interactive, în grupe mici, fiind create condiții de studiu adecvate: fiecare cursant are un scaun cu măsută ISO (pliabilă).

Din dotarea sălilor de studii fac parte: Aparat pentru aer condiționat, Tablă magnetică, albă pe perete, Tablă flipchart, Tablă de plută, Suporturi pe pereți pentru materiale didactice demonstrative, 2 cuiere per sală, Retroproiector, 2 aparate de multiplicat multifuncționale, Laptop, Camera Web, Multimedia projector, Tripod, Aparat de fotografiat etc.

Sala de la CEITI este dotată cu resurse TIC pentru organizarea videoconferințelor, seminarelor, trainingurilor, atelierelor de lucru, fiind echipată cu utilaj specializat (calculatoare, tablă digitală, cameră video). În procesul de predare, se utilizează dispozitive de proiectare multimedia multifuncționale, imprimante, scanere, dispozitive de conectare la rețea (servere, routere, HUB-uri).

5.2. Metode de formare

Trecerea în revistă a nevoilor (așteptărilor) cursanților încă la etapa formării comunității dinamice de instruire facilitează abordarea individuală a fiecărui grup de formabili și a fiecărui cursant în parte. Subiectele propuse pentru studiu sunt comune pentru întreg grupul, dar fiecare dintre cursanți le poate racorda la nivelul și așteptările proprii sau le poate direcționa pe făgașul nevoilor sale de formare. Datorită acestui moment, cursanții învață suficient de mult nu doar din comunicarea „formatori-cursanți”, ci și din comunicarea „cursant-cursant”; „cursant-cursanți”.

Concepute în temeiul preceptelor pedagogiei constructiviste, sesiunile de training se edifică pe strategiile și tehnicile proiectului internațional Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice, promovat de Centru din 1998. Tehnicile de lucru prin contact direct în sala de curs sunt selectate în baza câtorva repere didactice certe:

1. Din start se formează o comunitate dinamică de instruire.

2. Fiecare sesiune este proiectată în cadrul Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere.

3. Orice sarcină dată cursanților este neapărat valorificată, prin (a) prezentare frontală; (b) discuție în perechi; (c) analiză în grup mic; (d) evaluare reciprocă. Dintre tehnicile de evaluare reciprocă, se optează pentru Turul galeriei; Revizuirea circulară; Gândește – Discută în perechi – Prezintă; Controversa constructivă; Pânza discuției; Colțuri; Interviu în trei trepte ș.a.

4. Intervenția verbală a cursanților este întotdeauna benevolă, dar se consideră de datoria formatorilor să creeze atmosfera în care cursanții ar fi deschiși spre comunicare și colaborare. Aici vin în ajutor tehnici „de trigger” precum Discuția la manej; Asaltul de idei (individual și de grup; scris și oral; frânt; cu imagini); Phillips 6x3x5; Scrierea liberă; Pagina de jurnal; Asocieri libere/ forțate ș.a.

În fiecare sesiune, se alternează activități de lectură – scriere – discuție.

1. Dintre tehnicile de lectură, se optează pentru SINELG; Lectura ghidată; Lectura intensivă; Revizuirea termenilor-cheie; Predarea complementară; Ghidul pentru învățare etc.

2. Dintre tehnicile de scriere, în arsenalul formatorilor se regăsesc Presupunerea prin termeni sau Termeni în avans; Manuscrisul pierdut; Maratonul de scriere; Lasă-mi mie ultimul cuvânt; Jurnalul dublu; Jurnalul triplu; Eseul de 5'; 6 De ce? ș.a.

3. Dintre tehnicile de discuție, sunt considerate deosebit de eficiente Mozaicul; Secvențe contradictorii; Linia valorii; Graficul T; Discuția la panel; Acvariul; FRISCO; 6 pălării; Intra-act ș.a.

4. Rezultatul realizării unei sarcini de învățare se reflectă într-un feedback colegial, constructiv și obiectiv.

Deoarece la predarea prin ore destinate special prelegerii s-a renunțat din start, procesul de învățare este cel în cadrul căruia își face loc predarea de către formatori a conținuturilor cu adevărat noi. În acest scop, formatorii recurg la asemenea metode de instruire ca explicația, demonstrația, conversația euristică, iar cursanții sunt ghidați prin metoda observației, algoritimizării, experimentului, exercițiului, studiului de caz, simulării, problematizării etc. Metoda lucrului cu sursele este prioritară în studiul individual, alături de problematizare, studiu de caz, observație și experiment, pe care se edifică produsul final, evaluabil, prezentat ca temă de casă la fiecare sesiune de certificare.

5.3. Resurse de timp (recomandat)

Resurse de timp / săptămâna 1	Resurse de timp / săptămâna 2	Resurse de timp / săptămâna 3	Resurse de timp / săptămâna 4	Resurse de timp / săptămâna 5
Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore	Număr total de ore – 30 ore

5.4. Forme și modalități de evaluare

Evaluarea inițială facilitează trecerea în revistă a nevoilor de formare ale cursanților în domeniul respectiv. În funcție de circumstanțe, ea poate fi materializată într-un chestionar completat la momentul înscrierii (gest care ar permite o ajustare cât mai exactă a programului de formare la specificul grupului) sau la prima sesiune din stagiul de formare.

Evaluările intermediare, organizate ca sesiuni de follow-up după fiecare modul, sunt realizate în conformitate cu prevederile curriculare, incluzând diferite forme și produse evaluabile: proiecte, discursuri, prezentări, intervenții în discuție, forme grafice, texte reflexive inspirate din experiența cursanților, studii de caz, interviuri etc.

Evaluarea finală, realizată după o perioadă de 4-8 săptămâni de experimentare și aplicare de la încheierea ultimului modul, se exprimă în prezentarea și susținerea unei activități de formare pentru adulți. Cursantul evaluat răspunde la întrebările formatorilor și ale colegilor, dar are și el posibilitatea de a solicita ajutor, răspunsuri la niște întrebări care îl frământă, în raport cu subiectul stagiului.

Criteriile de evaluare a produselor sunt cele recomandate de docimologie și anume:

- **Corespunderea cu sarcina:** este un criteriu eliminator și presupune realizarea întocmai a itemului, ca produs și operații intelectuale solicitate. În cazul în care cursanții au avut posibilitatea să aleagă un produs din mai multe, oricare dintre acestea este considerat corespunzător sarcinii.
- **Corectitudinea științifică** se evaluează pe parcursul prezentării, urmărindu-se utilizarea adecvată a terminologiei științifice și reflectarea competențelor dezvoltate în cadrul stagiului de formare.
- **Încadrarea în limitele de întindere**, în funcție de formularea sarcinii: timp de prezentare, număr de slide-uri sau alte produse specifice.
- **Corectitudinea exprimării** verbale se referă la toate aspectele normei: ortografie, ortoepie, lexic, forme și structuri gramaticale.
Suplimentar, în funcție de specificul sarcinii, pot fi evaluate:
- **Calitatea materialelor vizuale** (prezentări PPT, postere, scheme, hărți conceptuale, care trebuie să corespundă cerințelor existente).
- **Originalitatea / creativitatea manifestată:** poate viza modul de realizare a sarcinii, dacă formabilii au posibilitatea să-l aleagă, modul de prezentare sau de abordare a subiectului.

Rezultatele evaluării sunt comunicate formabilului la încheierea sesiunii de follow-up. Frecvența la activitățile de formare, documentată prin fișele de evidență zilnice, susținerea cu succes a probei date ca temă pentru follow-up conduc la acordarea certificatului, în care se indică denumirea cursului/modulului frecventat, subiectele studiate, numărul de ore și credite.

Exigențe pentru acordarea certificatului de participare/ absolvire a Programului complex sau tematic de formare continuă:

- cunoștințe și competențe avansate în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de aplicare a cunoștințelor în practica managerială;
- capacități de analiză și de soluționare a problemelor în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de colectare, interpretare și analiză a datelor relevante din literatura fundamentală și literatura periodică de specialitate, aptitudini de analiză a manualelor folosite în domeniu;
- competențe de lucru în echipă și de comunicare atât cu specialiștii în domeniul managerial, cât și profesioniștii din varii domenii de specialitate;
- tendința de perfecționare continuă în domeniu de autoinstruire; capabil să prelungească studiile/să opteze pentru alte module de formare continuă.

5.5. Echipa de formare

Întreg personalul didactic are calificare profesională de nivelul 6 ISCED – studii superioare, obligatorii pentru ocuparea postului prevăzut în statele de personal. Programul de perfecționare este asigurat de personal didactic calificat, a cărei calificare profesională în domenii este confirmată de grade didactice și titluri științifice și didactico-științifice.

Nr.	Nume prenume	Domeniul de pregătire inițială	Grad didactic/titlu științific	Psihopedagogice calificare/recalificare	Funcție Titular/cumul
1.	Bezede Rima	Pedagogie, Psihologie, Management educațional	Doctor în pedagogie	calificare	Formator/titular
2.	Nahaba Lilia	Pedagogia învățământului primar, Psihologie	Magistru în psihologie	calificare	Formator/titular
3.	Draguța Oxana	TIC, științele educației	Master	calificare	Formator/titular
4.	Cosovan Olga	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
5.	Cartaleanu Tatiana	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
6.	Goraș-Postică Viorica	Științele comunicării, Psihopedagogie	Doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar	calificare	Formator/cumul
7.	Davidescu Elena	Psihologie și pedagogie	Doctor în științele educației, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
8.	Gorincioi Valeriu	TIC aplicat în demersul educațional	Grad didactic superior și grad managerial superior	calificare	Formator/cumul
9.	Tomița Angela	Limba și literatura română	Grad didactic superior	calificare	Formator/cumul

5.6. Spații educaționale:

Centrul dispune de un spațiu de cca 350 m.p., în zona centrală a orașului, la adresa: str. Armenească, 13, MD-2012, mun. Chișinău, conform contractului de locațiune încheiat cu Fundația Soros-Moldova nr.06/21 din 31 decembrie 2020.

Acesta este dotat cu:

- 4 birouri pentru personalul administrativ (suprafața – 90 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 1: suprafață – 51 m.p. (*Proxima* – 26 m.p., *Prodigiosa* – 25 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 2: suprafață – 44 m.p. (*Propitia* – 22 m.p., *Prospera* – 22 m.p.);
- Bibliotecă/sală multifuncțională: suprafață – 62,5 m.p.;
- Spații adiacente – 124 m.p.
- Sală de instruire la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare încheiat între CEPD și CEITI.

6. Planul de învățământ

Nr. ord	Unități de curs	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr de credite
		Total	Contact direct	Studiul individual /Activități practice	Contact direct			
					Teoretice	Practice/ seminare		
1.	Psihopedagogie	180	45	135	15	30	Follow-up	6
2.	Didactica limbii și literaturii române	300	75	225	25	50	Follow-up	10
3.	Utilizarea TIC în procesul de predare - învățare-evaluare. Resurse Educaționale Deschise	60	15	45	5	10	Portofoliu	2
4.	Branding profesional	60	15	45	5	10	Follow-up	2
	Total	600	150	450	50	100		20

7. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Psihopedagogie

1. Andrieș V., Cara A. ș.a.. Modele și proiecte pedagogice privind dezvoltarea parteneriatului școală–familie–comunitate : Ghid metodologic; Inst. de Științe ale Educației. – Chișinău : IȘE, 2019.
2. Bontaș I. Pedagogie. București: ALL, 2006;
3. Bezede R., Goraș-Postică V. ș.a. Resurse educaționale deschise: oportunități pentru acces, calitate și relevanță în educație. CE PRO DIDACTICA, 2017.
4. Callo T. Pedagogia practică a atitudinilor. Chișinău: Litera, 2014;
5. Cerghit I, Neacșu I ș.a. Prelegeri pedagogice. Iași: Polirom, 2001;
6. Cristea S. Dicționar de Pedagogie. Chișinău: Litera, 2002;
7. Cristea S. Dicționar enciclopedic de pedagogie. București: DPN, 2015;
8. Cristea S. Fundamentele pedagogiei. Iași: Polirom, 2010;
9. Crudu V. Educație pentru sănătate. Suport didactic pentru cadre didactice. CE PRO DIDACTICA, 2019.
10. Cucuș Const. Dimensiunea interculturală în educație. Iași: Polirom, 2001;
11. Cucuș Const. Pedagogie. Iași: Polirom, 2002;
12. Curriculum globALE. DVV International DIE, 2015.
13. Ezechil Liliana. Comunicarea educațională în context școlar. București: Didactică și Pedagogică, 2002;
14. Ghid de proiectare a activităților în educația adulților. Chișinău: CE PRO DIDACTICA-DVV International, 2016;
15. Goraș-Postică V. (coord.) Implementarea inovațiilor în domeniul educației și al sportului pe ambele maluri ale Nistrului: Ghid pentru manageri/Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 2018;
16. Goraș-Postică V. (coord.) Formare de competențe prin strategii didactice interactive. Chișinău: CE PRO DIDACTICA, 2016;
17. Goraș-Postică V. Botezatu M. Psihopedagogia comunicării. Note de curs. Chișinău: CEP USM, 2014;
18. Goraș-Postică V. Proiectele educaționale de intervenție: repere teoretice și metodologice, Editura Internațională Europeană GlobeEdit, Riga, Letonia, 2018.
19. Guțu Vl., Vicol M., Tratat de pedagogie. Între modernism și postmodernism. Iași: Performantica, 2014;
20. Iacob L., Cosmovici Const. Psihologia școlară. Iași: Polirom, 1999;
21. Ionescu M. Didactica modernă. București, 1999;
22. Joița Elena. Pedagogie. Iași: Polirom, 1999;
23. Jude Ioan. Psihologia școlară și optimul educațional. București: Didactică și Pedagogică, 2003;
24. Khan S. O singură școală pentru toată viața. Să regândim educația. București: Publica, 2015;
25. Macavei Elena. Pedagogie. București, 1996;
26. Macavei Elena. Pedagogie. Teoria educației. București: Aramis, 2001;
27. Mândăcanu V. Pedagogia creștin-ortodoxă. Chișinău: Iulian, 2014;
28. Nicola Ioan. Tratat de pedagogie. București: EDP, 1996;
29. Pîinișoară Ion Ovidiu. Comunicarea eficientă. ediția a II-a, Iași: Polirom, 2004;
30. Radu Ion T., Ezechiel Liliana. Didactica-teoria instruirii. Pitești: Paralela 45, 2005;
31. Salade Dumitru. Dimensiuni ale educației. București: EDP, 1998;
32. Scutaru-Guțu A., Poștan L. Goraș-Postică V. ș.a. Ghid de proiectare a activităților de formare în educația adulților. Chișinău: CE PRO DIDACTICA, 2016

33. Silistraru Nicolae. Etnopedagogie și educație : Monografie /; Univ. de Stat din Tiraspol, Catedra Pedagogie și Psihologie Gen. – Chișinău : S. n., 2019.
34. Silistraru Nicolae Dinamica și funcționalitatea dimensiunilor educației. Chișinău, 2001;
35. Silistraru Nicolae. Note de curs la pedagogie. Chișinău, 2000;
36. Ștefan Mircea. Lexicon pedagogic. București: Aramis, 2006;
37. Voiculescu Elizabeta. Metodologia predării-învățării și evaluării. Alba Iulia, 2002.
38. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/01/Ghid_Cultura-Bunei-Vecinatati_RO_RU.pdf
39. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2016/12/Ghid_PDS.pdf
40. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2019/10/Educatie-Sanatate_suport-cadre-didactice.pdf
41. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2019/02/Ghid_implementarea-inovatiilor.pdf
42. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/12/Ghid_RED-1.pdf
43. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/03/Gandirea-Critica.pdf>
44. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/Dezvoltarea_resurselor_umane_in_educatie.pdf
45. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/Relatia_scoală-familie_pentru_calitate_in_educatie.pdf

Didactica limbii și literaturii române

1. Armstrong, Thomas. *Ești mai inteligent decât crezi: un ghid al inteligențelor multiple, pentru copii*. București: Curtea Veche, 2011. 224 p.
2. B.I.E.F.; Gerard, Francois-Marie; Pacearcă, Ștefan. *Evaluarea competențelor: ghid practic*. București: Aramis Print, 2012. 208 p.
3. Bocoș, Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice*. Iași: Polirom, 2013. 470 p.
4. *Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare* /Comitetul Director pentru Educație “Studierea limbilor și cetățenia europeană”; trad. din lb. fr. de Gheorghe Moldovanu. Chișinău: S. n., 2003. 204 p.
5. Cameron, Julia. *Cum să cultivi creativitatea copiilor; exerciții pentru stimularea inventivității și exprimării de sine*. Iași: Polirom, 2013. 244 p.
6. Cartaleanu, Tatiana. *Dictarea în școală: formarea și evaluarea competențelor*. Chișinău: Arc, 2014. 168 p.
7. Cartaleanu, Tatiana. *Expunerea: exersare și evaluare*. Chișinău: Arc, 2016. 208 p.
8. Cartaleanu, Tatiana. *Scrierea creativă: Curs opțional pentru gimnaziu: Curriculum și portofoliul profesorului*. Chișinău: S. n., 2016 (Tipogr. "Garamont Studio"). 118 p.
9. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga. *Atelierul de lectură în demersul educațional. Strategii de dezvoltare a gândirii critice*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2004. 68 p.
10. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Goraș-Postică, Viorica; Lîsenco, Sergiu; Sclifos, Lia. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2008; 2016. 204 p.
11. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona. *Proiectele interdisciplinare ca instrument de învățare și de evaluare*. Chișinău: S. n., 2019 (Tipogr. "Garamont Studio"). 124 p.
12. Cartaleanu, Tatiana; Ghicov, Adrian. *Predarea interactivă centrată pe elev: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. 60 p.
13. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Demersul didactic la limba și literatura română: proiectarea explicită*. Auxiliar didactic pentru studenți, masteranzi, profesori. Chișinău: Arc, 2017. 184 p.

14. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Designul lecției de limbă și literatură română: Auxiliar didactic pentru studenți, masteranzi, profesori*. Chișinău: S.n., 2014 (Tipogr. „Garomont-Studio”). 162 p.
15. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Didactica studiului integrat al limbii și literaturii române în gimnaziu*. Chișinău: Continental Grup, 2014 (F.E.-P. „Tipografia Centrală”). 192 p.
16. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgardan-Crudu, Aliona; Bolocan, Viorica; Suff, Elena; Șișcanu-Boz, Olga. *Studiul integrat al limbii și literaturii române*. Chișinău: Arc, 2017. 220 p.
17. *Citind, învață să fie. Auxiliar didactic pentru psihologi școlari, diriginți, profesori*. Coord. Violeta Dumitrașcu. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2008. 144 p.
18. Cosovan, Olga; Ghicov, Adrian. *Evaluarea continuă la clasă*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. 60 p.
19. Cristea, Sorin. *Teorii ale învățării: modele de instruire*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2005. 192 p.
20. Cucuș, Constantin. *Teoria și metodologia evaluării*. Iași: Polirom, 2008. 272 p.
21. Curriculum Național 2019:
https://mecc.gov.md/sites/default/files/cadrul_de_referinta_final_rom_tipar.pdf
22. Hattie, John. *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*. București: Trei, 2014. 416 p.
23. Ilie, Emanuela. *Didactica literaturii române: fundamente teoretico-aplicative*. Iași: Polirom, 2008. 286 p.
24. Jinga, Ioan; Negreț-Dobridor, Ion. *Inspekția școlară și designul instrucțional*. București: Aramis Print, 2004. 448 p.
25. Minder, Michel. *Didactica funcțională, obiective, strategii, evaluare*. Chișinău: Cartier, 2003. 360 p.
26. Nicu, Adriana. *Strategii de formare a gândirii critice*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. 336 p.
27. Oprea, Crenguța Lăcrămioara. *Strategii didactice interactive*. Ed. a 2-a. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. 304 p.
28. Pamfil, Alina. *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*. Ediția a 3-a. Pitești: Paralela 45, 2006. 230 p.
29. Pânișoară, Ion-Ovidiu. *Profesorul de succes: 59 de principii de pedagogie practică*. Iași: Polirom, 2009. 332 p.
30. Rey, Bernard; Defrance, Anne; Pacearcă, Ștefan; Carette, Vincent; Kahn, Sabine. *Competențele în școală: formare și evaluare*. București: Aramis Print, 2012. 176 p.
31. Sâmișăian, Florentina. *O didactică a limbii și literaturii române: provocări actuale pentru profesor și elev*. București: Art, 2014. 408 p.
32. Tiron, Elena; Stanciu, Tudor. *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2019. 280 p.
33. Ulrich, Cătălina. *Învățarea prin proiecte: ghid pentru profesori*. Iași: Polirom, 2016. 280 p.

Utilizarea TIC în procesul de predare -învățare-evaluare. Resurse Educaționale Deschise

1. Biblioteca Națională Digitală Moldavica - <http://www.moldavica.bnrm.md>
2. Codul Educației al Republicii Moldova - <http://lex.justice.md/md/355156/>
3. Cojocaru Vas., Cojocaru Val. *Instruire interactivă prin e-learning*, Tipografia Centrală, Chișinău, 2013, 204 p.
4. Concepția manualului digital (proiect) pe: www.edu.gov.md/acte_normative Educație pentru o societate a cunoașterii: Cadrul de Referință al noului Curriculum național. Studii de politici educaționale. Institutul de Politici Publice, Chișinău, 2015, 92 p.
5. Concepția privind principiile datelor guvernamentale deschise (Dispoziția Prim-ministrului nr. 43 din 29 aprilie 2011) - <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=354533&lang=1>
6. Ghid de bune practici Resurse Educaționale Deschise (RED), Fundația pentru o Societate

- Deschisă pe: <http://www.acces-deschis.ro/ro/oer>
7. Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11.05.2000. Pe: <http://lex.justice.md/md/311759/>
 8. Legea cu privire la informatică nr. 1069-XIV din 22.06.2000 - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=312902>
 9. Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467-XV din 21.11.2003 - <http://lex.justice.md/md/313189/>
 10. Legea Nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe - <http://lex.justice.md/md/336156/>
 11. LEGEA cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public nr. 305 din 26.12.2012 - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=347200>
 12. Programul strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare) - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=340301>
 13. Hotărârea Guvernului nr. 886 din 8 noiembrie 2013 „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public” - <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=350277>
 14. Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal (aprobată prin ordinul MECC nr. 351 din 19 martie, 2020)
 15. http://edu.gov.md/sites/default/files/cnc4_final_competente_digitale_elevi_22iulie20151.pdf
 16. Ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 07 septembrie 2015 privind aprobarea Standardelor de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal: http://www.edu.gov.md/sites/default/files/document/attachments/ordin_862_din_07_09_2015.pdf
 17. Portalul Guvernamental al Datelor Deschise - <http://www.date.gov.md>
 18. Rețeaua EDU Moodle Moldova - <http://edu.moodle.md>
 19. <http://www.scoalaedu.ro/news/795/90/Pleografie-pentru-acces-liber-la-resursele-educationale>
 20. <http://www.egov.md/ro/communication/news/centrul-de-guvernare-electronica-la-sedinta-comuna-cu-coordonatorii-privind>
 21. <http://www.opengovpartnership.org/country/moldova>
 22. <http://ogpsummit.org/>
 23. Standardele de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. (aprobat prin ordinul MECC nr. 862 din 07 septembrie, 2015);
 24. Strategia Națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova digitală 2020”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 857 din 31 octombrie 2013 - <http://lex.justice.md/md/350246>
 25. www.ecursuri.ro
 26. www.dpel.unilat.org
 27. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/12/Ghid_RED-1.pdf
 28. <https://www.youtube.com/channel/UCs5vchHqYLRbArMQ4rDNSEA>
 29. <http://academiaise.weebly.com/>
 30. <https://idsi.md/en/taxonomy/term/20>
 31. <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/resources/tutorials/digital-competence-the->
 32. http://ipp.md/old/public/files/Standarde_Competente_Digitale.pdf

Branding profesional

1. Abric J.-C. Psihologia comunicării. Teorii și metode, Iași: Editura Polirom, 2002, 203 p.
2. Amado G., Guittet A., Psihologia comunicării în grupuri, Iași, 2007
3. Andre C., Lelord F. Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege mai bine cu ceilalți, Trad. din l. franc. A. Luca, București: Editura Trei, 2015, 302 p.

4. Andre Ch., Lelerd F. Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele, București: Editura TREI, trad. din l. franc. Georgescu M., 2013, 362 p.
5. Baban, A., Stres și personalitate, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1998
6. Bocoș M.-D. Instruirea interactivă, Iași: Editura Polirom, 2013, 470 p.
7. Bocoș, M. Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist, Ediția a IV-a revizuită, Pitești: Editura Paralela 45, 2017
8. Bogathy Z. Manual de tehnici și metode în psihologia muncii și organizațională, Iași: Editura Polirom, 2007, 388 p.
9. Bonchiș E. Învăță să ascuți. Iași: Polirom, 2019, 326 p.
10. Boncu Șt., Ceobanu C. Psihosociologie școlară, Iași: Editura Polirom, 2013, 381 p.
11. Branden N. Cei șase stâlpi ai încrederii în sine, București: Editura Amsta Publishing, 2008, 347 p.
12. Breben S., Gongea E., Puiu G. Metode interactive de grup. Ghid metodic. București: Editura Arves, 2002, 425 p.
13. Brillon M. Emoțiile pozitive, emoțiile negative și sănătatea: teama, furia și agresivitatea, iubirea, bucuria și tristețea, speranța și deznădejdea, rușinea, Trad. Vasilescu L., Iași: Editura Polirom, 2010, 259 p.
14. Bruksos R. Schimbarea ca oportunitate: reinventează-ți viitorul prin cele 8 stadii ale schimbării, Trad. din l. engl. Mechenici F., București: Editura Curtea Veche, 2010, 190 p.
15. Burley-Allen M. Arta de a asculta ce spun cei din jur și succesul în viață, Trad.: Bădescu A. București: Editura Teora, 2008, 218 p.
16. Calancea A. Trainingul de dezvoltare a competențelor afective. Ghid pentru formarea practică în consilierea psihologică, Chișinău: Tipografia centrală, 2012, 271 p.
17. Cerghit I. Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Iași: Editura Polirom, 2008, 395 p.
18. Cojocaru V. Competență. Performanță. Calitate. Concepte și aplicații în educație, Chișinău: Tip. UPS „Ion Creangă”, 2016, 273 p.
19. Cojocaru V., Cojocaru V. Gh., Postica A. Diagnosticarea pedagogică din perspectiva calității educației, Chișinău: Tipografia centrală, 2011, 192 p.
20. Cojocaru-Borozan M. Comunicare relațională. Suport de curs, Chișinău: UPS „I. Creangă”, 2009, 60 p.
21. Cojocaru-Borozan M. Tehnologia dezvoltării culturii emoționale, Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2012, 239 p.
22. Cojocaru-Borozan M. Teoria culturii emoționale. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2010. 239 p.
23. Coman A. Tehnici de comunicare. Proceduri și mecanisme psihosociale. București: C.H. Beck, 2008. 143 p.
24. Constantinescu M. Competența socială și competența profesională. București: Editura Economică, 2004, 350 p.
25. Cosnier J. Introducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor, Iași: Editura Polirom, 2002, 196 p.
26. Covey R. Cele șapte deprinderi ale persoanelor eficiente. Lecții importante pentru schimbarea personală, Ediția a III-a, rev., București: Editura ALLFA, 2015, 333 p.
27. Covey R.-S. Cele 12 părgii ale succesului. Cum să obții excelența primară, Trad. G. Nedelea, București: Editura ALL, 2017, 132 p.
28. Crețu, R., Evaluarea personalității. Ed. Polirom, Iași, 2005
29. Cristea, D., Tratat de psihologie socială, Editura Pro Transilvania, 2000
30. Cungi C., Cum putem scăpa de stres, Polirom, Iași, 2003
31. Davidescu E. Semnificații ale competenței de relaționare în context pedagogic și social. În Univers pedagogic, Nr.1, 2017, p.
32. Davidescu E. Stiluri comportamentale adoptate de profesor în relaționarea educațională. În Materialele Conferinței științifico-practică națională cu participare internațională din 10 octombrie 2014 „Fundamente psihopedagogice ale prevenirii și combaterii violenței în sistemul educațional”, Chișinău, 2014, 366 p.

33. Davidescu E. Strategia trainingului privind dezvoltarea competenței de relaționare în procesul de formare a pedagogilor sociali. În: *Didactica Pro...*, nr. 1 (101), 2017, pp. 37-40.
34. Dumitru, LAI., Personalitate, atitudini și valori, Editura de Vest, Timișoara, 2001
35. Keller J. Atitudinea este totul: schimbă-ți atitudinea... și îți vei schimba viața, Trad. din l. engl. Căliman R.-A., București: Editura Curtea Veche, 2012, 166 p.
36. Leroux L. Fericire și leadership. Ghid de inițiere, Trad.: Nășcuțiu A.-M., București: Editura Niculescu, 2016, 246 p.
37. Miclea, M., Stres și apărare psihică, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997
38. Mielu Z. Eul și personalitatea, București, Editura Trei, 2008
39. Neacșu I. Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succese, Iași: Polirom, 2015, 314 p.
40. Negovan V. Psihologie pozitivă aplicată în educație. București: Editura Universitară, 2013, 273 p.
41. Oprea C.-L. Strategii didactice interactive. Repere teoretice și practice. Ediția a III-a, București: EDP, 2008, 315 p.
42. Papuc I., Bocoș M. Psihopedagogie. Suporturi pentru formarea inițială și continuă, București: Editura Cartea Românească Educațional, 2017, 191 p.
43. Papuc L., Sadovei L., Cojocaru-Borozan M. Inițiere în cariera profesională pentru studenți pedagogi, Chișinău: Tip. UPS „Ion Creangă”, 2013, 156 p.
44. Patrașcu D. Managementul conflictului în sistemul educațional, Chișinău: Editura Reclama, 2017, 468 p.
45. Pâslaru V. Politici educaționale și calitatea educației. În: „Calitatea educației: teorii, principii, realizări”. Materialele Conferinței științifice internaționale, Chișinău, I.Ș.E, 30-31 octombrie 2008, p. 214-218.
46. Plozza L., Viața alături de stres, strategii de învingere a anxietății, Iași, Editura contact internațional, 1997.
47. Potolea D., Neacșu I., Iucu R., et alții, Pregătirea psihopedagogică. Iași: Editura Polirom, 2008, 542 p.
48. Sadovei L. Competența de comunicare didactică. Repere epistemologice și metodologice. Ch.: Tipogr. UPS „Ion Creangă”, 2008, 172 p.
49. Schawbel D. Manual de branding personal. Reguli noi pentru a carieră de succes. București: Editura Amaltea, 2015, 278 p.
50. Zlate M. Psihologia la răspântia mileniilor, Iași-București. Editura Polirom, 2001, 431 p.